

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

Затверджено:

на засіданні Вченої ради
Львівського національного
університету ім. Івана Франка
протокол № 46/4
від 26 квітня 2023 року

Голова Вченої ради

Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності 011 *Освітні, педагогічні науки***

Львів – 2023

Відповідальні за розроблення програми вступного іспиту:

- доктор педагогічних наук, професор Квас О.В.;
- доктор педагогічних наук, професор Караманов О.В.;
- кандидат педагогічних наук, доцент Ковальчук Л.О.;
- кандидат педагогічних наук, доцент Цюра С.Б.

Програму ухвалено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Протокол від "18" квітня 2023 року № 11

Завідувач кафедри

проф. Квас О. В.

Програму погоджено Навчально-методичною комісією факультету педагогічної освіти

Протокол від "21" квітня 2023 року № 5

Голова НМК

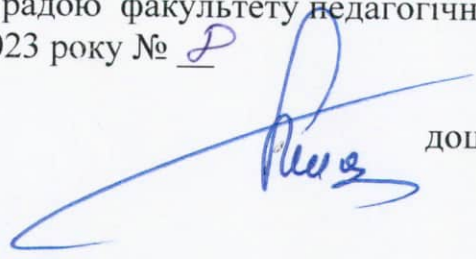

доц. Нос Л. С.

Програму затверджено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол від "24" квітня 2023 року № 2

Декан факультету

доц. Герцюк Д. Д.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з галузі знань Освіта зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки передбачає забезпечення умов для підготовки кадрів вищої кваліфікації до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, формування загальнонаукових і фахових компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення оригінального дисертаційного дослідження у сфері освіти, успішно виконувати педагогічну діяльність.

Метою програми вступного іспиту є визначення якості педагогічних знань, умінь та навичок вступників в аспірантуру, з'ясування рівня готовності до дослідження теоретико-методологічних і методичних питань теорії та практики педагогічних наук.

У програмі вступного іспиту відображено основні вимоги до вступників в аспірантуру, які закінчили заклади вищої освіти за освітнім рівнем магістра і прослухали базові нормативні та спеціальні курси з педагогічних дисциплін. Програмою вступного іспиту передбачено виявлення рівня володіння майбутніми аспірантами здобутками світової цивілізації у галузі педагогічної науки з урахуванням надбань української педагогічної думки та шкільної практики, багатовікових педагогічних традицій українського народу; виявлення розуміння генези базових педагогічних категорій, теорії навчання, виховання та управління освітнім закладом, сучасних педагогічних технологій, методологією та методикою науково-педагогічних досліджень; визначення сформованості науково-педагогічного мислення вступника до аспірантури, його вміння вільно оперувати педагогічними знаннями, компетентно здійснювати науково-педагогічне дослідження тощо.

Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності охоплює навчальний матеріал нормативних курсів, які вивчаються у вищій школі, і складається з таких **розділів**:

- 1) *загальні засади педагогіки* (головні педагогічні категорії; логіка і методи науково-педагогічних досліджень; порівняльна педагогіка);
- 2) *історія педагогіки* (розвиток шкільництва і педагогічної думки);
- 3) *загальні основи дидактика* (загальні засади теорії освіти і навчання);
- 4) *теорія виховання* (загальні засади теорії виховання; методи, форми організації виховної роботи у різних типах закладів освіти);
- 5) *школознавство* (загальні засади школознавства);
- 6) *педагогіка вищої школи* (загальні засади організації педагогічного процесу у вищій школі; методика викладання у вищій школі).

Перед складанням вступного іспиту зі спеціальності вступники подають науковий реферат, якість виконання якого враховується під час оцінення загальних результатів. Вимоги до його написання наведені в додатку А.

У програмі зазначається список рекомендованої літератури. Готуючись до вступного іспиту та укладаючи науковий реферат, вступники до аспірантури можуть використовувати й інші наукові, навчальні та навчально-методичні літературні джерела.

Вступний іспит проводиться відповідно до вимог чинного законодавства,

нормативних документів Міністерства освіти і науки України, нормативних положень університету. Іспит відбувається відповідно до затвердженого розкладу за екзаменаційними білетами, які укладаються з навчальних питань, зазначених у змісті програми вступного іспиту.

Оцінювання відповідей вступників на екзаменаційний білет та наукового реферату здійснюється відповідно до загальноприйнятих вимог. На іспиті вступники повинні розкрити зміст питань екзаменаційного білету і відповісти на додаткові питання. При оцінюванні відповіді вступника під час вступного іспиту та його наукового реферату звертається увага на такі *аспекти*:

- сформованість загальних та спеціальних компетенцій, значущих для майбутньої науково-дослідної роботи педагога-дослідника та професійної діяльності;
- розуміння науково-педагогічних категорій, генези розвитку педагогічної науки і педагогічної практики, закономірностей і тенденцій розвитку світової та вітчизняної систем освіти;
- розуміння сутності процесів навчання, виховання, розвитку та формування особистості;
- рівень розвитку науково-педагогічного мислення;
- уміння демонструвати та аргументувати власну думку;
- здатність до творчої самореалізації у науково-дослідній роботі і професійно-педагогічній діяльності;
- ставлення майбутнього педагога-дослідника до педагогічної реальності та процесів, що в ній відбуваються.

Оцінювання відповіді вступника здійснюється за чотирибальною системою з урахуванням таких *норм та критеріїв*:

- оцінка “*відмінно*” (вступник демонструє всебічні та ґрунтовні знання, вільне володіння проблемою наукового пошуку, профільної педагогічної науки і практики, здатність творчо використовувати набуті компетенції для проведення самостійних досліджень в обраному науковому напрямі, високий рівень науково-педагогічного мислення тощо);
- оцінка “*добре*” (вступник виявляє глибокі знання програмного навчального матеріалу, розуміння головної проблематики наукового пошуку, уміння висловлювати та аргументувати власну думку, достатній рівень науково-педагогічного мислення тощо);
- оцінка “*задовільно*” (відповідь вступника засвідчує фрагментарність знань в обсязі навчальної програми, неглибоке володіння проблематикою обраного фаху, середній рівень науково-педагогічного мислення тощо);
- оцінка “*незадовільно*” (відповідь вступника демонструє відсутність теоретичних знань, нерозуміння головних проблем обраного наукового напрямку, низький рівень науково-педагогічного мислення тощо).

Після іспиту вступники до аспірантури здають екзаменаційні листи з відповідями на білет. Ці листи зберігаються протягом року в університеті.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІКИ

Педагогіка як наука. Предмет і завдання педагогічної науки. Виховання як суспільно-педагогічне та соціально-особистісне явище. Основні категорії педагогіки: виховання, навчання, освіта, розвиток. Основні етапи розвитку педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Система педагогічних наук.

Місце наукових досліджень у вирішенні завдань педагогіки. Методологія педагогіки. Складові елементи дослідження (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза).

Методи науково-педагогічних досліджень. Теоретичні методи дослідження (аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія, узагальнення тощо). Емпіричні методи дослідження (спостереження, педагогічний експеримент, тестування, анкетування, інтерв'ю, бесіди, вивчення продукції діяльності учнів, вивчення документації, статистичний аналіз педагогічних явищ тощо).

Поняття про особистість, її розвиток та формування. Роль спадковості, середовища, виховання в розвитку особистості. Соціалізація особистості.

Наукові основи вікової періодизації розвитку людини. Особливості педагогічної взаємодії з особистістю молодої людини у різні вікові періоди. Теорії розвитку особистості.

Основні тенденції розвитку освіти в найбільш розвинутих державах світу. Зростання ролі освіти в умовах науково-технічного прогресу. Диференціація навчання.

Загальна мета сучасної української освіти та виховання. Соціально-економічні перетворення і духовно-культурні процеси в суспільстві. Пошук стратегії сучасної української освіти. Інтеграція української освіти у європейський освітній простір. Відродження національної системи виховання в період перебудови і будівництва незалежної держави. Створення концепції національної школи. Закони України ("Про освіту", "Про повну загальну середню освіту"). Утвердження демократичних державно-громадських засад освіти й виховання молоді. Пріоритети розвитку освіти України в XXI ст.

Система освіти в Україні. Поняття про систему освіти в Україні. Стратегічні завдання та пріоритетні напрямки реформування освіти в Україні. Принципи побудови системи освіти в Україні. Структура системи освіти в Україні.

Складові професійної підготовки педагога у вищій школі. Педагогічна майстерність вчителя (викладача вищої школи). Проблема професійної придатності педагога. Педагогічні здібності. Педагогічне спілкування. Стили педагогічного спілкування. Кваліфікаційні характеристики педагогічних працівників. Професійні якості та обов'язки педагога.

Розділ 2. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Предмет історії педагогіки.

Зародження освіти і виховання у світовій цивілізації. Ступені розвитку виховання в первіснообщинному суспільстві. Історія виникнення організованих

форм виховання. Виховання в первісному і рабовласницькому суспільствах. Система виховання у давніх державах. Проблеми виховання та формування людської особистості у працях античних мислителів (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит, Квінтіліан).

Школа в епоху Середньовіччя. Система лицарського виховання. Виникнення освіти для дівчат. Організація і розвиток університетів, їх роль у розвитку світової освіти та культури.

Школа і педагогічна думка епохи Відродження. Виховні концепції Ренесансу.

Освітні ідеї представників гуманістичної педагогіки (Ф. Рабле, М. Монтель). Питання освіти і виховання у працях соціалістів-утопістів (Т. Мор, Т. Кампанелла).

Зародження і розвиток педагогіки нового часу. Я.-А. Коменський — основоположник педагогіки як самостійної галузі науки. Життя, діяльність та світогляд педагога. Вікова періодизація розвитку дітей та система шкіл. Обґрунтування класно-урочної системи та принципів навчання. Я.-А. Коменський про моральне виховання, дисципліну та вимоги до вчителя. Педагогічна спадщина Я.-А. Коменського і актуальні проблеми сучасної школи.

Англійська школа і педагогіка XVII–XVIII ст. Педагогічна концепція Дж. Локка. Мета і завдання виховання. Зміст освіти, методи роботи з дітьми. Принципи морального виховання Дж. Локка.

Розвиток французької школи і педагогічної думки XVII–XVIII ст. Початкова, середня і вища школа Франції. Педагогічна система Ж.-Ж. Руссо. Вікова періодизація і система вільного виховання Ж.-Ж. Руссо. Роль праці у вихованні і житті людини. Вплив ідей Дж. Локка і Ж.-Ж. Руссо на європейську педагогічну думку.

Розвиток зарубіжної педагогічної думки XVIII – першої половини XIX ст. Освітня діяльність Й.-Г. Песталоцці. Теорія елементарної освіти. Дидактика і методика початкового навчання. Й.-Г. Песталоцці про вчителя.

Громадсько-педагогічна діяльність А.-Ф. Дістервега. дидактичні правила розвиваючого, виховуючого і освітнього навчання. Вимоги до вчителя.

Педагогічні ідеї соціалістів-утопістів (А. Сен-Сімона, Р. Оуена).

Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX ст. – перша половина XX ст. Напрямки в педагогіці цього періоду. Педагогіка Г. Спенсера. Організація нових шкіл. Теорія вільного виховання. Теорія трудової школи Г. Кершенштейннера. Експериментальна педагогіка.

Реформаторська педагогіка (педагогіка вільного виховання, педагогіка особистості, експериментальна педагогіка). Прагматична педагогіка Д. Дьюї. Гуманістичні засади освіти і виховання. Рух нового виховання (М. Монтессорі, С. Френе). Ідея цілісного виховання Р. Штайнера.

Традиційні засади виховання у Київській Русі. Духовна культура найдавнішого населення України. Роль писемності, вірувань, побуту й обрядів у системі виховання східних слов'ян. Вплив християнства на розвиток освіти. Виникнення перших шкіл, зміст та організація навчання в них. Жіноча освіта.

Навчальні книги в школах Київської Русі. Освіта в Галицько-Волинському князівстві. Педагогічні пам'ятки княжої доби.

Українська освіта в епоху національного Відродження (XV–XVII ст.). Виникнення і розвиток братських шкіл. Книгодрукування в Україні. Передумови виникнення вищої освіти в Україні. Роль Острозької і Києво-Могилянської академії у розвитку освіти.

Освіта за часів козаччини. Діяльність козацьких шкіл. Система виховання лицаря-козака. Перші українські вчені (П. Русин і Ю. Дрогобич).

Освіта України у XVIII ст. Створення колегіумів. Посилення наступу царизму на українську національну школу. Освіта в Галичині та Буковині. Роль Харківського і Київського університетів у розвитку освіти. Станово-дворянські навчальні заклади.

Освітня діяльність Г. Сковороди. Ідея народності та природовідповідності виховання українського мислителя. Г. Сковорода про розумове, моральне та трудове виховання дітей.

Школа і педагогічна думка в Україні у першій половині XIX ст. Загальна характеристика освіти. Статут 1804 року. Створення мережі початкових та середніх шкіл. Просвітницька діяльність “Руської трійці” (М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький).

Освітня діяльність та педагогічні погляди О. Духновича.

Освітня програма та культурно-просвітницька діяльність Кирило-Мефодіївського товариства (Т. Шевченко, П. Куліш, М. Костомаров). Т. Шевченко — борець за народну освіту.

Педагогічна система К. Ушинського. Життя і педагогічна діяльність педагога. Ідея гармонійного розвитку людини. Суть та основна мета національного виховання. Роль рідної мови у вихованні і навчанні. Навчальні книги. Проблема вчителя та його підготовки. Ідеї К. Ушинського та відродження національної школи.

Ідеї національної освіти й виховання в Україні (друга половина XIX ст.). Освітні реформи 60–70-х рр. XIX ст. Вища школа в Україні. Громадсько-педагогічні рухи цього періоду. Освітня діяльність і погляди М. Пирогова, М. Драгоманова та ін.

Школа на західноукраїнських землях. Шкільний закон 1869 року. Освіта в Галичині, Буковині та Закарпатті.

Національна школа і педагогіка в Українській Народній Республіці.

Стан освіти в Україні напередодні революції 1917 року. Справа української мови в земствах та Державній думі. Становище вчителів, їх підготовка. Боротьба за українські кафедри у вищих школах. Освітня політика Центральної Ради, Гетьманату і Директорії та більшовицького уряду УРСР.

І. Огієнко — фундатор українського шкільництва. Просвітницька діяльність М. Грушевського.

Розвиток школи і педагогіки в Україні (перша третина XX ст.) Педагогічна система А. Макаренка. Педагогічна теорія Г. Ващенка. Освіта і педагогічна думка в Україні після другої світової війни. Педагогічна система

В. Сухомлинського. Питання морального, трудового і естетичного виховання в теорії і практиці педагога. Етнічні засади родинного виховання. Ідеї становлення вчителя-вихователя. Здобутки і прорахунки в розвитку школи і педагогіки 50-80-х рр. Розвиток педагогіки на зламі ХХ – ХХІ ст.

Розділ 3. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ДИДАКТИКИ

Дидактика як галузь педагогіки, її виникнення і розвиток. Зв'язок дидактики з іншими науками. Головні категорії дидактики. Закономірності та принципи навчання. Дидактична система, сутність, складові, характерні особливості традиційної, педоцентричної та сучасної дидактичних систем.

Процес навчання, сутність, основні функції, рушійні сили. Структура процесу навчання. Специфіка організації процесу навчання в дошкільних навчальних закладах, загальноосвітній школі. Оптимізація та інтенсифікація процесу навчання.

Поняття про зміст освіти. Основні тенденції розвитку змісту сучасної дошкільної та шкільної освіти. Структура змісту освіти. Стандарти освіти. Основні джерела змісту освіти. Сучасні вимоги до побудови змісту освіти. Модернізація змісту освіти у національній школі України.

Інклюзивна освіта, сутність, особливості організації процесу навчання дітей з особливими потребами.

Поняття про методи, їхня класифікація. Методи організації та здійснення навчальної діяльності. Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності. Критичний аналіз традиційних методів навчання у середній школі.

Прийоми навчання, їхня класифікація. Засоби навчання, їхня класифікація.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів. Контроль, перевірка, оцінка і облік у процесі навчання. Функції, принципи, види, форми, методи і засоби контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень школярів.

Форми організації навчання, їхня класифікація.

Урок як основна форма організації навчання, його особливості, типи. Інші форми організації навчання. Вимоги до організації на засадах сучасної філософії освіти. Загальна структура уроку, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання). Підготовка вчителя до проведення уроку. Психолого-педагогічний аналіз уроку (на прикладі за фахом).

Застосування різноманітних форм організації навчальної діяльності учнів: робота в групах, кооперативна діяльність, індивідуальна робота, колективна робота (на прикладі за фахом).

Поняття про педагогічні технології. Сучасні технології навчання, їх класифікація і характеристика. Міжпредметні зв'язки навчальних дисциплін.

Розділ 4. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Виховання як педагогічна категорія. Філософські концепції та моделі виховання. Зміст виховання, відбір, особливості змісту виховання в сучасній школі. Пріоритетні напрями сучасного українського виховання.

Сутність процесу виховання. Структура процесу виховання, його етапи. Головні принципи виховання. Закономірності процесу виховання.

Поняття про виховний вплив, методи, прийоми, засоби виховання. Класифікація методів виховання, характеристика головних груп.

Самовиховання (сутність, принципи, мотиви, умови, етапи, методи, прийоми самовиховання). Перевиховання (сутність, функції, етапи, принципи).

Поняття про технологію виховання. Технології виховання як перспектива наукової організації виховної роботи в школах різного типу.

Організаційні форми виховної роботи, їхня класифікація та характеристика.

Виховний процес у дошкільних та позашкільних закладах освіти.

Класний керівник, його функції, напрями і форми роботи.

Вихователь, його функції, напрями і форми роботи.

Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Організація і проведення виховного заходу (відповідно до фаху).

Поняття про групи, їхні види. Взаємодія в групі. Сумісність людей.

Колектив і його види. Ознаки та функції колективу. Стадії розвитку колективу.

Взаємини особистості і колективу. Лідери. Соціальна роль і статус особистості.

Українська етнопедагогіка — основа системи національного виховання. Традиції, провідні напрями родинно-сімейного виховання в Україні. Взаємодія школи, сім'ї та громад у вихованні учнівської молоді. Українські дитячі та молодіжні організації. Значення церкви у вихованні учнівської молоді.

Розділ 5. ШКОЛОЗНАВСТВО

Школознавство як галузь педагогічної науки. Законодавство про управління у сфері освіти. Принципи управління освітою. Органи управління у сфері освіти, їх функції. Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти. Інспектування закладів освіти.

Управлінські органи в школі. Статут школи. Організація діяльності педагогічного колективу. Педагогічна рада школи. Управлінські органи в школі (функції керівника та його заступників, основні вимоги до їхньої діяльності). Колегіальні органи управління (функції, вимоги до діяльності). Громадське самоврядування в закладі освіти (функції, вимоги до діяльності). Профспілкові об'єднання вчителів. Батьківські комітети школи і класу як добровільні органи громадського самоврядування.

Планування роботи школи. Ведення ділової документації. Внутрішкільний контроль (особливості, види, форми й методи). Керівництво навчально-виховною роботою школи. Методична робота в школі. Основні форми методичної роботи в школі. Предметні методичні об'єднання. Підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників. Атестація як система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників. Педагогічні звання вчителів.

Новаторство та інновації в освіті. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Критерії педагогічних інновацій. Передовий педагогічний досвід. Наукова організація педагогічної праці.

Розділ 6. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Предмет, об'єкт і завдання педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи у системі педагогічних наук. Міжпредметні зв'язки педагогіки вищої школи. Категорії педагогіки вищої школи.

Сучасні методологічні підходи у педагогіці вищої школи. Логіка та методи науково-педагогічних досліджень.

Вища освіта як провідний фактор соціального і економічного прогресу. Головні тенденції розвитку вищої освіти в сучасному світі. Система вищої освіти в Україні і закордонні.

Основні документи про вищу освіту в Україні. Закон України "Про вищу освіту".

Сутність, структура, закономірності, рушійні сили розвитку педагогічного процесу, специфіка його організації у вищій школі.

Структура педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу. Студентство як особлива соціальна група, психологічні особливості юнацького віку, соціальна адаптація молодого людини на різних етапах особистісного розвитку.

Принципи навчання як орієнтир у викладацькій роботі. Головні дидактичні системи. Зміст освіти у вищій школі, його головні компоненти. Стандарти освіти. Головні джерела змісту освіти у вищій школі.

Форми організації навчання у вищих навчальних закладах, їхня класифікація. Лекція, семінарські, практичні, лабораторні заняття (роль і місце у навчальному процесі, вимоги, особливості, види, загальна структура, цілі, варіативність застосування методів, прийомів і засобів навчання, оцінка якості).

Методи, прийоми, засоби навчання у вищій школі.

Психолого-педагогічний аналіз навчального заняття.

Контроль і самоконтроль результатів навчання студентів (сутність, функції). Основні принципи, педагогічні вимоги до контролю та оцінювання успішності студентів. Види, форми і методи контролю та оцінювання успішності студентів. Застосування нетрадиційних видів і методів контролю у навчальному процесі. Критерії та норми оцінювання знань студентів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищій школі.

Самостійна робота студентів (сутність, психолого-педагогічні аспекти організації; її види, рівні, організаційні форми; індивідуалізація, активізація).

Технологічний підхід в освіті. Поняття про технологію навчання як системну категорію. Класифікація технологій навчання. Структурні складові технології навчання. Характеристика найпоширеніших у вищій школі технологій навчання. Дистанційне навчання у вищій школі.

Основні форми виховної роботи у вищому навчальному закладі. Робота куратора академічної групи. Технології виховання в системі педагогічних технологій у вищій школі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Алексюк А.М.* Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : Підручник / А.М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 518 с.
2. Андрей Шептицький [Текст] : наук. праці / упоряд. і наук. ред. Д. Герцюк, П. Сікорський. – Львів : СПОЛОМ, 2015. – 328 с. (Серія: Видатні українські педагоги, вип. 7).
3. *Артемова Л.В.* Педагогіка і методика вищої школи : Навч.-метод. посібник / Л.В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
4. *Берн Э.* Лидер и группа. О структуре и динамике организаций и групп / Э. Берн ; Пер. с англ. А.А. Грузберга. – Екатеринбург : ЛИТУР, 2002. – 320 с.
5. *Бех І.Д.* Виховання особистості : [у 2-х кн.] / І.Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн. 2 : Особистісно-орієнтований підхід: науково-практичні засади. – 344 с.
6. *Бех І.Д.* Виховання особистості : у 2-х кн. / І.Д. Бех. – Кн. 1. : Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади : наук. вид. – К. : Либідь, 2003. – 280 с.
7. *Ващенко Г.* Вибрані педагогічні твори / Григорій Ващенко. – Дрогобич : Відродження, 1997. – 214с.
8. *Ващенко Г.* Виховання волі і характеру : Підручник для педагогів/ Григорій Ващенко. – К. : Школяр, 1999. – 385 с.
9. *Ващенко Г.* Виховний ідеал / Григорій Ващенко. – Львів : Камула, 2006. – 278 с.
10. *Ващенко Г.* Загальні методи навчання : Підручник для педагогів / Григорій Ващенко. – К. : Укр. вид. спілка, 1997. – 416 с.
11. *Ващенко Г.* Праці з педагогіки та психології / Григорій Ващенко. – К. : Школяр, 2000. – 416 с.
12. *Ващенко Г.* Хвороби в галузі національної пам'яті / Григорій Ващенко. – К. : Школяр, 2003. – 336 с.
13. *Вишневський О.І.* Теоретичні основи сучасної української педагогіки / О.І. Вишневський. – Дрогобич : Коло, 2003. – 528 с.
14. Вища школа України і Болонський процес: Навч. посібник / За ред. В.Г. Кременя. Авт. кол.: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
15. *Вітвицька С.С.* Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. для студ. магістратури / С.С. Вітвицька. – К. : Центр навч. л-ри, 2003. – 316 с.
16. *Вітвицька С.С.* Практикум з педагогіки вищої школи : Навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 396 с.
17. *Волкова Н.П.* Педагогіка : Посібник / Н.П. Волкова. – К. : Академвидав, 2001. – 576 с.
18. *Галузинський В.* Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні. / В. Галузинський, М. Євтух. – К. : Інтел, 1995. – 237 с.
19. *Галузинський В.* Педагогіка: теорія і історія / В. Галузинський, М. Євтух. – К. : Вища шк., 1995. – 237 с.

20. *Герцюк Д.Д.* Навчально-методичні матеріали до вивчення спецкурсу “Історія школи та освіти в Україні” / Д.Д. Герцюк. – Львів : Видав. центр ЛДУ імені І. Франка, 1999. – 67 с.
21. *Герчанівський Д.Л.* Інноваційні технології контролю успішності студентів з гуманітарних дисциплін: монографія / Д.Л. Герчанівський. – К. : НАКККіМ, 2010. – 192 с.
22. Григорій Сковорода [Текст] : наукові праці / Упоряд. і наук. ред. Д. Герцюк, П. Сікорський. – Львів : СПОЛОМ, 2013. – 212 с. – (Серія: Видатні українські педагоги, вип. 2).
23. *Гончаренко С.* Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
24. *Гончаров С.М.* Кредитно-модульна система організації навчального процесу: методичні аспекти / С.М. Гончаров, В.А. Гурин. – Рівне : НУВГП, 2008. – 626 с.
25. *Грабовська С.* Конфлікти без насильства / С. Грабовська, Т. Равчина. – Львів, 2001. – 276 с.
26. *Гура О.І.* Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності / О.І. Гура. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 224 с.
27. Державна національна програма “Освіта” (“Україна ХХІ століття”). – К. : Райдуга, 1994. – 61 с.
28. *Джуринский А.Н.* Развитие образования в современном мире / А.Н. Джуринский. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – 200 с.
29. *Дичківська І.М.* Інноваційні педагогічні технології : Навч. посібник / І.М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.
30. *Д’юї Дж.* Досвід і освіта / Джон Д’юї. [Пер. з англ. Марії Василечко]. – Львів : Кальварія, 2003. – 84 с.
31. *Д’юї Дж.* Моральні принципи в освіті / Джон Д’юї. [Пер. з англ. Мирослава Олійник]. – Львів : Літопис, 2001. – 32 с.
32. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук; гол. ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
33. *Зайченко І.В.* Педагогіка : Навч. посіб. / І.В. Зайченко. – Чернігів : ЧДПУ, 2003. – 528 с.
34. Закон України “Про вищу освіту”. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
35. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
36. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.
37. Збірник тестів з курсу “Педагогіка” : У 3 ч. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2007. – Ч. 1. Дидактика: Навч.-метод. посіб. [За заг. ред. Л. Ковальчук]. – 106 с.

38. Збірник тестів з курсу “Педагогіка”: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. – Львів : Видав. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2008. – Ч. 2. Загальні основи педагогіки [За заг. ред. Д. Герцюка, Л. Ковальчук]. – 145 с.
39. Збірник тестів з курсу “Педагогіка”: Навч.-метод. посіб.: У 3 ч. – Львів: Видав. центр Львів. нац. ун-ту ім. І.Франка, 2009. – Ч. 3. Загальні основи теорії і методики виховання [За заг. ред. Д. Герцюка, Л. Ковальчук]. – 112 с.
40. Іван Огієнко. Видатні українські педагоги. – Вип. 1. [Упоряд. і наук. ред. Д. Герцюк, П. Сікорський]. – Львів : Вид-во Львів. край. т-ва “Рідна школа”, каф. загальної та соціальної педагогіки ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 193 с.
41. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі : [монографія] / І.І. Доброскок, В.П. Коцур, С.О. Нікітчина [та ін.] / наук. ред. В.П. Коцур; укл. О.І. Шапран. – Переяслав-Хмельницький : Видавництво С.В. Карпук, 2008. – 285 с.
42. *Карпенчук С.Г.* Теорія і методика виховання: Навч. посібник. / С.Г. Карпенчук. – К. : Вища шк., 1997. – 304 с.
43. *Квас О.* Сімейне виховання в педагогічній думці Німеччини (1895 – 1933 рр.): історико-педагогічний аспект / Олена Валеріївна Квас, Мар’яна Ігорівна Клим. – Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2015. – 185 с.
44. *Квас О.* Теорія і практика духовно-морального виховання старшокласників – вихованців інтернатних закладів засобами української етнопедагогіки/ Олена Валеріївна Квас, Світлана Миколаївна Волошин. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. – 200 с.
45. *Коваленко Є.І.* Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: Навч. посібник / Є.І. Коваленко, Н.І. Белкіна. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 664 с.
46. *Ковальчук Л.* Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник / Лариса Ковальчук. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 608 с.
47. *Ковальчук Л.* Системи освіти зарубіжних країн: Навч. посібник / Лариса Ковальчук, Орися Ковальчук. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2003. – 145 с.
48. *Ковальчук О.* Основи психології та педагогіки: Навч. посібник / Орися Ковальчук, Світлана Когут ; [за заг. ред. Лариси Ковальчук]. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені І.Франка, 2009. – 624 с.
49. *Коменский Я.А.* Великая дидактика. Избр. пед. соч.: В 2 т. – М., 1982.
50. *Корчак Я.* Как любить ребенка: Книга о воспитании / Я. Корчак ; [пер. с польс.]. – М. : Политиздат, 1990. – 493 с.
51. *Кошманова Т.* Педагогіка для громадянського суспільства: Навч. посібник / Т. Кошманова, Л. Брайс, Г. Голм, Т. Равчина ; [за заг. ред. Т.С. Кошманової]. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2005. – 382 с.
52. *Кошманова Т.С.* Розвиток педагогічної освіти у США (1960 – 1998 рр.): Монографія / Т.С. Кошманова. – Львів : Світ, 1999. – 488с.
53. *Кравець В.П.* Зарубіжна школа і педагогіка ХХ століття : Навч. посібник / В.П. Кравець. – Тернопіль : Тернопіль, 1996. – 290 с.

54. *Кравець В.П.* Гендерна педагогіка: Навч. посібник / В.П. Кравець. – Тернопіль : Джура, 2003. – 416 с.
55. *Кравець В.П.* Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва : Навч. посібник / В.П. Кравець. – Тернопіль : Тернопіль, 1996. – 436 с.
56. *Крушельницька О.В.* Методологія та організація наукових досліджень : Навч. посібник / О.В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
57. *Кузьмінський А.І.* Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. / А.І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
58. *Кузьмінський А.І.* Педагогіка : Підручник / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 418 с.
59. *Курляк І.Є.* Загальний огляд історичного розвитку зарубіжної освіти (від стародавніх часів до ХІХ століття) : Навч.-метод. посібник / І.Є. Курляк. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2000. – 70 с.
60. *Курляк І.Є.* Українська гімназійна освіта у Галичині (1864 – 1918): Монографія / І.Є. Курляк. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 1997. – 222 с.
61. *Леві В.* Нестандартна дитина / В. Леві. [Перекл. з рос.]. – К. : Рад. шк., 1991. – 256 с.
62. *Любар О.О.* Історія української школи і педагогіки : Навч. посібник / О.О. Любар, М.Г. Стельмахович, Д.Т. Федоренко ; [за ред. О.О. Любара]. – К. : Знання, 2003. – 450 с.
63. *Макаренко А.С.* Методика виховної роботи / А.С. Макаренко. – К. : Рад. школа, 1990. - 366 с.
64. *Максимюк С.П.* Педагогіка : Навч. посібник / С.П. Максимюк. – К. : Кондор, 2005. – 667 с.
65. *Малафіїк І.В.* Дидактика : Навч. посібник / І.В. Малафіїк. – К. : Кондор, 2005. – 398 с.
66. *Микитюк В. І.* Іван Франко в історії української педагогіки: монографія / Володимир Микитюк; [за наук. ред. докт. пед. наук, проф. Володимира Кеміня]. – Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 488 с.
67. *Мицишин І.Я.* Студент як суб'єкт педагогічної взаємодії у вищій школі : Навч.-метод. матеріали до вивчення теми “Суб'єкти педагогічної взаємодії у вищій школі” з курсу “Педагогіка вищої школи” / І.Я. Мицишин. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 56 с.
68. *Мицишин І.Я.* Форми організації навчання в середній школі : Текст лекцій / І.Я. Мицишин. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. – 43 с.
69. *Мойсеюк Н.Є.* Педагогіка : Навч. посіб. / Н.Є. Мойсеюк. – К., 2001. – 656 с.
70. *Мосіяшенко В.А.* Історія педагогіки України в особах : Навч. посібник / В.А. Мосіяшенко, О.І. Курок, Л.В. Задорожна. – Суми : Університетська книга, 2005. – 266 с.
71. *Нагаєв В.М.* Методика викладання у вищій школі : Навч. посібник / В.М. Нагаєв. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 232 с.
72. Народна педагогіка: світовий досвід / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 134 с.

73. *Огієнко І.* Українська культура / Іван Огієнко. – К., 1991. – 272 с.
74. Олександр Духнович [Текст] : наукові праці / Упоряд. і наук. ред. Д. Герцюк, П. Сікорський. – Львів : СПОЛОМ, 2013. – (Серія: Видатні українські педагоги, вип. 3).
75. Освітні технології : Навч.-метод. посібник / За заг. ред. О.М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 255 с.
76. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. / За ред. З.Н. Курлянд. – К. : Знання, 2005. – 399 с.
77. Педагогіка для громадянського суспільства / Під ред. Т.С. Кошманової. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 382 с.
78. Педагогічна майстерність : Підручник / За ред. І.А. Зязюна. – 2-е вид., допов. і переробл. – К. : Вища шк., 2004. – 422 с.
79. Педагогічна освіта і наука в умовах класичного університету: традиції, проблеми, перспективи. – У 3-х т. / За ред. М. Євтуха, Д. Герцюка, К. Шмида. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013.
80. Педагогічні аспекти організації навчального процесу у вищій школі : кол. монографія / За заг. ред. докт. пед. наук Н.І. Мачинської – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 162 с.
81. Педагогічні технології : Навч. посібник / А.С. Нісімчук, О.С. Падалка, І.О. Смолюк, О.Т. Шпак. – К. : Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1995. – 263 с.
82. *Підласий І.П.* Практична педагогіка або три технології : Інтерактивний підручник / І.П. Підласий. – К. : Слово, 2004. – 616 с.
83. *Пометун О.І.* Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К. : А.С.К., 2003. – 192 с.
84. Практикум з педагогіки : Навч. посібник / За заг. ред. О.А. Дубасенюк. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 464 с.
85. Розвиток української та польської освіти і педагогічної думки (XIX–XXI ст.). = *Rozwój polskiej i ukraińskiej myśli pedagogicznej na przestrzeni XIX–XX wieku : zb. prac; [pod red. Anny Naratyk].* – Wrocław : Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2011. – 301 s.
86. Розвиток української та польської освіти і педагогічної думки (XIX–XXI ст.). Т. 2. Діяльність громадських та культурно-освітніх товариств як чинник розвитку українського та польського шкільництва: зб. наук. пр. [за заг. ред. Д. Герцюка, А. Гаратик]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 520 с.
87. Розвиток української та польської освіти і педагогічної думки (XIX–XXI ст.). = *Rozwój polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej na przestrzeni XIX – XX wieku.* – Т. 3 : Dziecko w teorii i praktyce pedagogicznej [Za red. A. Naratyk, I. Myshchyshyn]. – Wrocław : Wrocławskie W-wo Oświatowe, 2014. – 287 s.
88. Розвиток української та польської освіти і педагогічної думки (XIX–XXI ст.). Т. 6. Приватна освіта в Україні і Польщі: історико-педагогічні аспекти

- становлення, сучасний стан і перспективи розвитку = Rozwój ukraińskiej i polskiej oświaty i myśli pedagogicznej (XIX–XXI w.). Т. 6. Edukacja prywatna w Polsce i na Ukrainie: aspekty historyczne i pedagogiczne tworzenia szkół prywatnych, obecny stan i perspektywę rozwoju : зб. наук. пр. / за ред. Д. Герцюка і І. Мищишин. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 420 с.
89. Руденко Ю. Українська козацька педагогіка: витоки, духовні цінності, сучасність / Ю. Руденко, О. Губко. – К. : МАУП, 2007. – 384 с.
90. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості : Підручник / С.О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.
91. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : Навч. посіб. / З.І.Слепкань. – К.: Вища шк., 2005. – 239 с.
92. Степанов О.М. Основи психології і педагогіки : Навч. посібник / О.М. Степанов, М.М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2003. – 504 с.
93. Ступарик Б.М. Національна школа: витоки, становлення : Навч.-метод. посібник / Б.М. Ступарик. – К. : ІЗМН, 1998.
94. Сухомлинський В.О. Вибр. тв. : У 5 т. / В.О. Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1977.
95. Сухорський С. Освіта закордоння / С.Сухорський. – Львів : Основа, 1995. – 38 с.
96. Українська педагогіка в персоналіях : У 2 кн. Кн. 1 : Навч. посібник / За ред. О.В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – 624 с.
97. Українська педагогіка в персоналіях : У 2 кн. Кн. 2 : Навч. посібник / За ред. О.В. Сухомлинської. – К.: Либідь, 2005. – 552 с.
98. Ушинський К.Д. Вибр. педаг. твори : В 2-х т. / К.Д. Ушинський ; [Редкол.: В.М. Столетов (голова) та ін.]. – К. : Рад. школа, 1983. – 488 с.
99. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. / М.М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 352 с.
100. Фіцула М.М. Педагогіка : Посібник / М.М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 560 с.
101. Цюра С.Б. Дидактика вищої школи : Навч. посібник / С.Б. Цюра, О.О. Біляковська, І.Я. Мищишин. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 360 с.
102. Цюра С.Б. Педагогіка особистого досвіду: Практика для самостійної роботи / С.Б. Цюра. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка. – 185 с.
103. Чайка В.М. Основи дидактики : Тексти лекцій і завдання для самоконтролю. Навч. посібник / В.М. Чайка. – Тернопіль : Астон, 2002. – 244 с.
104. Шахрай В.М. Технологія соціальної роботи : Навч. посіб. / В.М. Шахрай. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 464 с.
105. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарченко. – К. : Знання, 2006. – 307 с.
106. Ягунов В.В. Педагогіка : Посібник. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

Періодичні фахові видання:

107. // Вища освіта України.
108. // Вища школа.
109. // Вісник Львівського університету. Серія. педагогічна.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ НАУКОВОГО РЕФЕРАТУ

Загальні вимоги

Науковий реферат виконується державною мовою. При написанні наукової роботи необхідно обов'язково посилатися на автора (авторів) і літературні джерела, на які зроблено посилання. Реферат, у якому допущено плагіат, не зараховується. У тексті слід уникати виправлень, перекреслень, скорочення слів (крім загальноприйнятих, зокрема: і т. ін., та ін., р., рр., ст. тощо); на сторінку допускається не більше 2-х виправлень (чорною пастою).

Обсяг основного тексту реферату складає 25–30 сторінок друкованого тексту. До загального обсягу реферату не входять: список використаних джерел; додатки; схеми та таблиці, які займають площу однієї сторінки. Однак, всі вони підлягають загальній наскрізній нумерації.

Вимоги до друку:

- реферат має бути віддрукований на принтері;
- друкується тільки з одного боку аркуша на білому папері формату А4 (210×297 мм);
- шрифт — Times New Roman, 14 pt, чорний, чіткий;
- міжрядковий інтервал — 1,5;
- поля: зліва — 25 – 30 мм, справа — 10 мм, вгорі та внизу — 20 мм.

Щільність тексту реферату повинна бути однаковою. Вписувати в текст окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна пастою (чорнилом, тушшю) тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Текст реферату поділяється на розділи (якщо потрібно, то і підрозділи, пункти та підпункти).

Заголовки структурних частин (ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) друкують великими літерами симетрично до набору без абзацного відступу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки структурних частин та підрозділів виділяють напівжирним шрифтом. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої), з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам. Кожна структурна частина реферату розпочинається з нової сторінки, підрозділи та пункти і підпункти на тій самій сторінці через 2–3 інтервали.

Текст реферату повинен бути відредагованим, стилістично оформленим як наукове дослідження. В роботі необхідно використовувати наукові та

спеціальні педагогічні та психологічні терміни, а за їх відсутності — загальноприйняті (згідно з тлумачним словником).

У рефераті не рекомендується вести виклад від першої особи однини (“Я вважаю”, “Мені здається” і т. ін.), чи множини (“Ми вважаємо” та ін.). Допускаються звороти зі збереженням першої особи множини, в яких виключається займенник “ми”, тобто вживаються означено-особові речення (“вважаємо”, “маємо на увазі” тощо). В окремих випадках можна використовувати вирази “на наш погляд”, “на підставі проведеного дослідження можна зробити висновок, що...” та ін.

Вимоги до структури реферату

Реферат повинен містити основні структурні елементи, розміщені у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (при необхідності, якщо вони є);
- вступ;
- розділи (і підрозділи) основної частини;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Зразок оформлення титульної сторінки наведено на с. 29.

Зміст розташовують безпосередньо після титульної сторінки, починаючи з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів (та підрозділів); висновки; список використаних джерел; додатки і навпроти них — номери сторінок, які містять початок вищевказаних складових роботи.

Вступ — це розділ, що передує основній частині реферату та створює загальне уявлення про його зміст. У вступі варто зверну увагу на такі аспекти:

- розкривається актуальність обраної теми (її значущість для сучасної педагогічної теорії та практики);
- висвітлюється місце досліджуваної проблеми серед пов’язаних з нею питань, що визначає ступінь вивченості й специфіку теми;
- обґрунтовується *вибір теми*, вказуючи на її актуальність, яка зумовлена суперечностями в освітньому процесі, причинно-наслідковими зв’язками, державними документами тощо;
- розкривається ступінь розробленості проблеми у наукових джерелах;
- зазначаються *мета та завдання дослідження*;
- описуються *методи дослідження*, використані в роботі.

У вступі також може стисло окреслюватись історія питання, що дозволяє уявити стан вивчення проблеми. Рекомендований обсяг вступу — 3–4 сторінки друкованого тексту.

Основна частина реферату складається з розділів і підрозділів (за необхідності може містити пункти та підпункти). Кожний розділ (і підрозділ) має назву, зазначену у змісті. Вимоги до заголовків розділів і підрозділів зазначені на с. 16.

Викладений в основній частині матеріал підпорядковується темі та меті, що визначені у вступі. В основному змісті реферату висвітлюються основні аспекти дослідження проблеми за обраною темою (теоретичне осмислення проблеми, методологічні підходи, практичне вирішення завдань тощо).

У кінці кожного розділу необхідно зробити *висновки*, у яких узагальнюються викладені в розділі теоретичні, методологічні та практичні аспекти як результат вирішення поставлених завдань.

Рекомендований обсяг основної частини — 20–25 сторінок друкованого тексту.

Висновки — судження, які є логічним узагальненням цілісного теоретичного і практичного вирішення завдань наукового пошуку. У висновках варто зверну увагу на такі аспекти:

- висновки повинні бути чіткими, виразними, послідовними;
- висновки є наслідком реальних результатів дослідження відповідно до завдань наукового пошуку;
- висновки містять оцінку одержаних результатів роботи (як позитивних, так і негативних) з урахуванням світових тенденцій вирішення завдань дослідження;
- у висновках необхідно вказати теоретичну значущість, рекомендації щодо практичного використання результатів дослідження;
- у висновках слід зазначити неопрацьовані питання, що охоплюються темою дослідження, які не розглянуті в роботі.

Рекомендований обсяг висновків — 2–3 сторінки друкованого тексту.

Вимоги до оформлення тексту

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті. Крапка після номеру сторінки не ставиться. У нумерації враховуються всі аркуші, включаючи список використаних джерел та додатки. На титульній сторінці номер не ставиться, але вона враховується в загальну кількість сторінок, і таким чином нумерація починається зі змісту з цифри 2.

Нумерація розділів подається арабськими цифрами. В тексті реферату номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”¹, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкових номерів.

Усі структурні частини реферату (зміст, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, додатки) друкують симетрично до тексту великими літерами та виділяють напівжирним шрифтом, а підрозділи, висновки до

¹ В тексті це слово (й інші, позначені у поясненні в лапках) пишуться без лапок (РОЗДІЛ 1, Таблиця 2.1)

розділів друкують в підбір до тексту малими літерами з першої великої та виділяють напівжирним шрифтом. Кожна структурна частина реферату обов'язково розпочинають з нової сторінки.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка (наприклад: 1.2. — другий підрозділ першого розділу. Заголовок підрозділу друкують у тому ж рядку (в кінці заголовка крапка не ставиться).

Вимоги до оформлення таблиць, формул, рисунків

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (наприклад: *Рис.* 1.3 — третій рисунок першого розділу).

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За необхідності до ілюстрації додають пояснювальні підписи (підрисунковий текст). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією та виділяються курсивом.

Таблиці у межах розділу нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках). У правому верхньому куті розміщують слово “Таблиця” із зазначенням її номера, який складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці в межах розділу (наприклад: Таблиця 1.4 — (четверта таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують по центру сторінки симетрично до тексту і виділяють напівжирним шрифтом. Назву і слово “Таблиця” починають з великої літери. При перенесенні таблиці на іншу сторінку над перенесеними частинами таблиці пишуть “Продовження табл.” (наприклад: Продовження табл. 1.4).

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. У тексті повинна бути вказівка на таблицю (наприклад: Порівняння підходів науковців до розуміння сутності понять “компетенція” і “компетентність” наведено в табл. 1.4). Таблицю розміщують у такий спосіб, щоб її було зручно читати без повороту переплетеного блоку роботи (книжкова орієнтація) або з поворотом за годинниковою стрілкою (альбомна орієнтація).

Для цифрових значень результатів дослідження у таблицях необхідно зазначати одиниці вимірювання. Якщо всі одиниці вимірювання є однаковими для всіх показників таблиці, вони наводяться в заголовку. Величини з дробовими значеннями в таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків (наприклад: 5,55; 1,01; 2,10).

Формули у кваліфікаційній роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках (наприклад: (3.1) — перша формула третього розділу).

Приклад

Фактичне значення одностороннього t_{ϕ} -критерію при $\alpha = 0,05$ розраховують на основі одержаних експериментальних даних для однакових за об'ємом вибірок:

$$t_{\phi} = \frac{\overline{X}_e - \overline{X}_k}{\sqrt{(\sigma_e^k + \sigma_k^2)}} \sqrt{N}, \quad (3.1)$$

де \overline{X}_e , \overline{X}_k — середні арифметичні значення показника (*середній бал, кількість відтворених понять та ін.*), що відповідають студентам експериментальних та контрольних груп;

σ_e^2 , σ_k^2 — дисперсія (розрахована відповідно для експериментальних і контрольних груп).

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула є складовою речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Пояснення значень і символів відокремлюють один від одного комою або — якщо в межах самого пояснення вже використовуються коми — крапкою з комою.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (\times) і ділення (:).

Вимоги до посилань та цитувань

При написанні реферату необхідно коректно робити посилання на джерела, матеріали або окремі результати досліджень, які наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися у тих випадках, коли в них є матеріал, що не входить до останнього видання.

Якщо використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

У рефератах необхідно використовувати кінцеві посилання на літературу, які можна здійснювати через зазначення у дужках їх номера у списку

літератури та вказування сторінок, на які іде посилання.

Посилання на літературу в тексті подають так: [7, с. 155], де 7 — номер джерела за списком використаних джерел, 155 — сторінка.

Посилання на декілька літературних джерел зазначають так: [1; 45; 57], або [1, с. 125; 45, с. 17; 57, с. 9], або [25 – 30].

Приклад цитати в тексті:

“Освіта є життєвою необхідністю кожної людини, лише завдячуючи їй єдиній уможлиблюється суспільне відтворення Людини на культурному, науковому, економічному, технологічному, ідеологічному, політичному, мистецькому, релігійному та інших рівнях. Через Людину, її безпосередню участь у соціальному відтворенні відбувається поступ держави і її народу” [10, с. 82–83].

Відповідне подання у списку використаних джерел:

10. Культура і спільнота у становленні педагога: Монографія / За ред. К.М. Кларка і Т.С. Кошманової. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. – 382 с.

Вимоги до оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел — елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Джерела можна розміщувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- у хронологічному порядку, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (рекомендований при написання дисертацій).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державних стандартів з обов’язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію щодо згаданих вимог можна отримати з таких стандартів:

- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання”;
- ДСТУ 3582-97 “Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила складання”;
- ГОСТ 7.12-93 “СИБИД. Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила”.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті, зазначені у табл. 1. і Бюлетені ВАКу України — форма 23² (див. с. 24–31, табл. 2). При оформленні списку використаних джерел варто звернути увагу на літературні джерела, наведені у списку рекомендованої літератури (див. с. 11–16).

² Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2009. – № 5. – С. 26–30

Таблиця 1

Приклади оформлення списку використаних джерел

Характеристика	Приклад оформлення джерела
1	2
Електронні ресурси	1. Химинець В.В. Інноваційність — важлива складова розбудови сучасного освітнього простору в регіоні. URL: http://zakinppo.org.ua/institut/navchalnometodichna-robota/1909-innovacijnist-vazhliva-skladova (дата звернення: 16.02.2019).
Книги: Один автор	1. Ващенко Г. Виховання волі і характеру: Підручник для педагогів. Київ: Школяр, 1999. 385 с. 2. Бех І.Д. Виховання особистості: у 2-х кн. Кн. 1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. Київ: Либідь, 2003. 280 с.
Два автори	1. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. Пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2016. 258 с.
Три автори	1. Цюра С.Б., Біляковська О.О., Мицишин І.Я. Дидактика вищої школи: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
Чотири і більше авторів	1. Вища школа України і Болонський процес: навч. посібник. За ред. В.Г.Кременя. Авт. кол.: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук та ін. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 384 с.
Без автора	1. Культура і спільнота у становленні педагога. Монографія. За ред. К.М. Кларка і Т.С. Кошманової. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 382 с.
Багатотомник	1. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором. Вибр. тв.: у 5 т. Т. 4. Київ: Рад. шк., 1977. 640 с. С. 393–628.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Смірнова О.Д. Основні вимоги до професійної діяльності сучасного керівника навчального закладу. <i>Університетська педагогічна освіта: історія, теорія і перспективи розвитку в умовах глобалізації</i> : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 11 вересня 2015 р.). Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. 290 с. С. 232–234.
Словники	1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с. 2. Okoń W. Nowy słownik pedagogiczny. Warszawa: Żak, 2007. 490 s.
Законодавчі та нормативні документи	1. Закон України “Про вищу освіту”. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 18.09.2017). 2. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19 (дата звернення: 4.09.2019).

Закінчення табл. 1

1	2
Каталоги	1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області. Каталог-довідник. Авт.-упоряд. М. Зобків та ін. Львів: Новий час, 2003. 160 с. 2. Університетська книга: осінь, 2003. Каталог. Суми: Унів. кн., 2003. 11с.
Дисертації	1. Чайка В.М. Теорія і технологія підготовки майбутнього вчителя до саморегуляції педагогічної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2006. 544 с.
Автореферати дисертацій	1. Сніговська О.В. Формування міжкультурної компетентності майбутніх фахівців з міжнародних відносин в освітньому середовищі класичного університету: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2014. 25 с.
Частина книги, періодичного, продовжаного видання	1. Квас О.В. Ідеї дитиноцентризму в освітньому просторі у другій половині XIX на початку XX ст. <i>Молодь і ринок</i> . №8 (103), серпень 2013. С.13–18. 2. Kovalchuk L. Modeling of cultural and educational environment as a pedagogical condition of forming of professional thinking culture of future teachers. <i>European Scientific Journal</i> . 2014. Vol. 10, № 22. P. 69–88. URL: http://eujournal.org/index.php/esj/article/view/3906/3697

Таблиця 2

Приклади оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. – 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст.; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. – К.: Асамблея діл. кіл: Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с. – (Ювеліри України; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196, [1] с. – (Першотвір).

Продовження табл. 2

1	2
Два автори	<p>1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині: історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – К. : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична"; вип. 1).</p> <p>2. Ромовська З.В. Сімейне законодавство України / З.В. Ромовська, Ю.В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; вип. 11).</p> <p>3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.</p>
Три автори	<p>1. Акофф Р.Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р.Л., Магидсон Д., Эддисон Г.Д.; пер. с англ. Ф.П. Тарасенко. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В.В., Кисляченко М.Ф., Лобастов І.В., Нечипорук А.А.]. – К.: НДІ "Укראгропромпродуктивність", 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).</p> <p>2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. – К.: Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).</p>
П'ять і більше авторів	<p>1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С Никифорова. – [3-е изд.]. – Х. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.</p> <p>2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т.В. Бондар, О.Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія "Формування здорового способу життя молоді": у 14 кн., кн. 13).</p>
Без автора	<p>1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).</p> <p>2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. – К. : Грамота, 2007. – 638, [1] с.</p> <p>3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ — початку ХХ століття: [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – К. : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.</p>

Продовження табл. 2

1	2
	4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Капіущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с.
Багато- томний документ	<p>1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. – К.: Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. – (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки – 2007. – 573, [1] с.</p> <p>2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И.В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005. – (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 1. – 2005. – 277 с.</p> <p>3. Дарова А.Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А.Дарова. – Одесса : Астропринт, 2006 – . – (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4).</p> <p>4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х.: Право, 2002. – . – Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с.</p> <p>5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. – Житомир : Полісся, 2006 – . – (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією": у 27 т. / голов, редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. – 2006. – 721, [2] с.</p> <p>6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. – К. : НТУУ "КПІ", 2006. – 125 с.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.</p> <p>2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік, міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с.</p> <p>3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. – К. : Асоц. укр. банків, 2000. – 117 с. – (Спецвип.: 10 років АУБ).</p> <p>4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. – К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559–956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).</p>

Продовження табл. 2

1	2
	<p>5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. праць / наук. ред. В.І.Моссаковський. – Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. – 215 с.</p> <p>6. Ризикологія в економіці та підприємстві: зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. – К.: КНЕУ: Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.</p>
Препринти	<p>1. Шипяев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шипяев Б. А., Воеводин В. Н. – Х.: ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр “Харьк. физ.-техн. ин-т” ; ХФТИ 2006-4).</p> <p>2. Панасюк М. 1. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).</p>
Депоновані наукові праці	<p>1. Разумовский В. А. Управление Маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.</p>
Словники	<p>1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л]. – Х. : Халімон, 2006. – 175, [1] с.</p> <p>2. Тимошенко З.І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ, термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З.І.Тимошенко, О.І.Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.</p> <p>3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с.</p> <p>4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. – 2-ге вид., оновл. – К. : К.І.С., 2006. – 138 с.</p>
Атласи	<p>1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. – К. : Варта, 2006. – 217, [1] с.</p> <p>2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.</p>

Продовження табл. 2

1	2
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В.М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед, статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи). 3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. 4. Офіц. вид. – К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України). 2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України). 3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. – [Чинний від 2007-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – IV, 18 с. – (Національний стандарт України).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Межгосударственные стандарты: каталог: в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов: НТЦ "Леонорм-стандарт", 2006 – . – (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. – 2007. – 264 с. Т. 6. – 2007. – 277 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Унів. кн., 2003]. – 11с. 4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. – Донецк : Лебедь, 2005. – 228 с.

Продовження табл. 2

1	2
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с. 2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириш Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів, держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 “Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 “Автоматиз. системи упр. та прогрес, інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. – К., 2007. – 20 с.
Авторські свідоцтва	<ol style="list-style-type: none"> 1. А. с. 1007970 СССР, МКІ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Частина книги, періодичного, продовжаного видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38. 2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14–17. 3. Вапкман Ю.Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю.Р. Вапкман, В.С. Быков, А.Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39–61. 4. Ма Шуін. Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуін // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 5 – С. 12–14.

Закінчення табл. 2

1	2
	<p>5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.</p> <p>6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н.М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20.</p> <p>7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245–291.</p> <p>8. Третьяк В.В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В.В. Третьяк, С.А. Стадник, Н.В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Х., 2007. – С. 33.</p> <p>9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д.М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст.) / Д.М. Чорний. – Х., 2007. – Розд. 3. – С. 137–202.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.</p> <p>2. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. “Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.</p>

Зразок титульного аркушу до наукового реферату

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

РЕФЕРАТ

для складання вступного іспиту до аспірантури
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
на тему:

“ Науково-педагогічні погляди Івана Бартошевського (1852–1920)”

Виконала: Ташак Галина Романівна

Перевірила: _____

Оцінка: _____

Львів – 2023